

«Мамо, а російські діти дивляться війну? Їм нас не шкода?»

Як батькам відповідати на запитання дітей про війну

Бути чесним

Прагнення переключити увагу дитини, прибрехати їй чи перевести розмову на інші теми — не ефективні з погляду виховання і шкідливі з погляду розвитку дитячої психіки й дитячо-батьківської взаємодії. Адже складне запитання про ситуацію, яка має значне емоційне підкріплення, не вивітриться з пам'яті дитини й рано чи пізно вона поставить його знову. Також дитина може знайти відповідь на запитання деінде або ж дофантазувати те, про що вона не знає.

Відповідати спокійно

Різкі відповіді й спроби присоромити дитину за некоректні, як здається дорослому, запитання можуть травмувати її. Із наслідками такої травми дитині доведеться ще довго стикатися та справлятися. Крім того, через брак інформації у дитини можуть виникнути негативні установки.

Давати мінімум необхідної інформації

Зайві деталі можуть травмувати та/або лякати. Дитина дошкільного віку не готова сприймати багато інформації, тож батькам достатньо коротко відповісти на поставлене запитання. Якщо дитині знадобиться більше інформації, вона сама поставить додаткові запитання — одразу або через тиждень, місяць чи навіть рік.

Говорити зрозумілими дитині словами

Якщо дорослий абстрактно або детально пояснюватиме та філософствуватиме, дитина може припинити його слухати. А незнайомі терміни та поняття ще більше заплутають її. Тож потрібно уникати незрозумілих формулювань, натяків, підтонів, підлещувань. Адже дитина може відчути, що з нею нещирі, і це лише підвищить її тривожність, підірве довіру до дорослого.

Підготувала **Олена Мойзріст**, науковий співробітник
Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України